

Sygn. akt IV U 189/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 czerwca 2018 r. w S.

odwołania B. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 15 stycznia 2018 r. Nr (...)

w sprawie B. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo B. S. do emerytury rolniczej od dnia 01 grudnia 2017 roku.

Sygn. akt IV U 189/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 stycznia 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.2 oraz art.20 ust.1 i 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił B. S. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez nią okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wynosi 29 lat, 3 miesiące i 29 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do emerytury nie zaliczył okresów pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lipca 1977r. do 16 lipca 1979r. z uwagi na brak informacji o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez rodziców oraz pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 3 maja 1983r. do 10 lipca 1983r. i od 1 września 1987r. do 31 grudnia 1988r. z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników. Jednocześnie, organ rentowy uwzględnił jako okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu pracę w gospodarstwie rolnym rodziców od 17 marca 1977r. do 30 czerwca 1977r.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła B. S. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje jej prawo do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury należy zaliczyć

nieuwzględniony przez organ rentowy okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców jak również okres od 1 września 1987r. do 31 grudnia 1988r. kiedy to pracowała w gospodarstwie rolnym jej męża. (odwołanie k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 grudnia 2017r. ubezpieczona B. S. wniosła o przyznanie prawa do emerytury rolniczej. Rozpoznając ten wniosek, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał w dniu 15 stycznia 2018r. zaskarżoną decyzję, w której odmówił przyznania ubezpieczonej prawa do emerytury rolniczej z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu (wniosek k.1-3 akt KRUS tom I oraz decyzja z 15 stycznia 2018r. k. 18 akt KRUS tom II).

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...) w miejscowości Z. gmina S.. W miejscowości tej ubezpieczona zamieszkiwała i była zameldowana od urodzenia do 15 lutego 1982r. (poświadczenie wydane przez Urząd Gminy S. k.17 akt KRUS tom I).

Rodzice ubezpieczonej K. i J. małż. C.w okresie od 4 listopada 1971r. do 22 maja 1981r. byli właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 2,19 ha położonego w obrębie Z. gm. S. (zaświadczenie Starosty (...) k.16 akt KRUS tom I). Ojciec ubezpieczonej pracował jako cieśla na budowach, matka zaś zajmowała się wyłącznie rolnictwem. Na gruntach należących do małż. Cudnych uprawiane było zboże, ziemniaki, warzywo. Hodowane były krowy, kilka sztuk trzody chlewnej oraz ok. 100 sztuk kur.

W dniu 17 marca 1977r. ubezpieczona ukończyła 16. rok życia. W okresie od 1 września 1976r. do 24 czerwca 1979r. ubezpieczona uczęszczała do (...) Szkoły Zawodowej w O.. Szkoła ta była oddalona od miejsca zamieszkania ubezpieczonej o ponad dwadzieścia kilometrów. Ubezpieczona najpierw pokonywała pieszo liczącą ok. 4 km trasę do stacji kolejowej w P., co zajmowało jej ok. 40 min. Następnie, pociągiem przez ok. 20 min. dojeżdżała do O.. Zajęcia lekcyjne zaczynały się o godz. 8, zaś do domu ubezpieczona powracała ok. godz. 15.

W spornym okresie od 1 lipca 1977r. do 16 września 1979r. (2 lata, 2 miesiące i 16 dni) ubezpieczona stale – codziennie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze nie mniejszym niż pół etatu. Ubezpieczona wykonywała prace związane z obrządkiem zwierząt. Ponadto przyprowadzała krowy z pastwiska oraz zajmowała się ich dojeniem. Pielila warzywo oraz brała udział w innych sezonowych pracach rolniczych, takich jak wykopki czy żniwa.

Od 17 września 1979r. ubezpieczona podjęła pracę zarobkową poza rolnictwem (potwierdzenie okresu zatrudnienia z 30 marca 2016r. k.21 tom I akt KRUS).

W przedstawionym okresie starsze rodzeństwo ubezpieczonej (odpowiednio o 5 i 4 lata) nie pracowało w rolnictwie. Brat przebywał w zakładzie karnym, natomiast siostra chorowała na zapalenie opon mózgowych. Młodszy o 2 lata brat uczył się w W. i mieszkał w internacie. Ubezpieczona miała jeszcze o 4 lata młodszą siostrę, która wówczas uczęszczała do szkoły podstawowej (zeznania świadka H. K. k.14-14v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonej k.13-14 i 14v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie B. S. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.19 ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017r., poz.2336) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;

2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;

3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Z kolei przepis art.20 ust.1 i ust.2 powyższej ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 ust.1 pkt 2 i ust.2 pkt 2 zalicza się okresy:

1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;

2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.

Nie budziło wątpliwości, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę (28 grudnia 2017r.) ubezpieczona miała ukończone 55 lat życia oraz, że zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej (vide: akt notarialny umowy darowizny gospodarstwa rolnego z 26 listopada 2015r. k.26-28 tom I akt KRUS).

W sprawie sporne było natomiast to, czy ubezpieczona legitymuje się co najmniej 30-letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci korespondujących ze sobą, przekonujących i zasługujących na wiarę zeznań zamieszkałego w spornym okresie w Złotkach świadka H. K. oraz zeznań ubezpieczonej, Sąd doszedł do przekonania, że w okresie od 1 lipca 1977r. do 16 września 1979r., czyli do dnia poprzedzającego podjęcie pracy zarobkowej poza rolnictwem, ubezpieczona (podobnie jak w uznanym przez organ rentowy okresie od 17 marca 1977r. do 30 czerwca 1977r.) łączyła naukę w zasadniczej szkole zawodowej ze stałą – codzienną pracą w rodzinnym gospodarstwie rolnym. W ocenie Sądu nie może być wątpliwości, że we wskazanym okresie istniało zapotrzebowanie na pracę ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców i praca ta miała istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Ojciec ubezpieczonej pracował wówczas zawodowo poza rolnictwem. Starsze rodzeństwo ubezpieczonej nie pracowało na roli. W tej sytuacji praca ubezpieczonej przy obrządki zwierząt, jak również przy wykonywaniu sezonowych prac polowych stanowiła istotny wkład w funkcjonowanie rodzinnego gospodarstwa rolnego. Mając na uwadze realia pracy w rolnictwie, gdzie większość prac wykonywana była ręcznie, stwierdzić należy, iż utrzymanie gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonej wymagało dużego nakładu pracy i czasu tym bardziej, iż jak zeznała ubezpieczona, jej rodzice nie mieli konia, a wykorzystanie konia należącego do innych osób wiązało się z koniecznością tzw. odrobku.

Niezasadnie organ rentowy uzależnił zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od wykazania, że rodzice ubezpieczonej jako właściciele gospodarstwa rolnego opłacali w spornym okresie składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Przepis art.20 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie wprowadza takiego wymogu, a więc twierdzenie organu rentowego, że wykazanie faktu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez właścicieli gospodarstwa warunkuje zaliczenie okresu pracy w tym gospodarstwie, do okresu wymaganego do nabycia emerytury, jest niezasadne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury zaliczyć należy okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lipca 1977r. do 16 września 1979r. Okres ten (w wymiarze 2 lata, 2 miesiące i 16 dni), dodany do okresu uwzględnionego przez organ rentowy powoduje, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji ubezpieczona legitymuje ponad 30-letnim okresem ubezpieczenia.

Na marginesie zaznaczyć należy, odnośnie drugiego wskazywanych przez ubezpieczoną okresów ,tj. pracy w gospodarstwie rolnym męża od 1 września 1987r. do 31 grudnia 1988r., że żądanie uwzględnienia tego okresu do okresu ubezpieczenia jest niezasadne. W okresie tym ubezpieczona nie opłacała bowiem składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art.477¹⁴§2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że B. S. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od 1 grudnia 2017r., tj. od początku miesiąca, w którym ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.